

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗНО У ЗАРУБІЖЖІ, Локшина О.І.

Інститут педагогіки НАПН України, Київ

luve2001@hotmail.com

Багатоаспектність ЗНО охоплює складову використання його результатів, які розглядаються країнами зарубіжжя у декількох вимірах. Це – вимір учня у контексті вибудови його подальшої кар'єри; вимір навчальних закладів для порівняння між собою; вимір місцевих освітніх органів для моніторингу рівня якості освіти у регіоні; вимір національних урядів для моніторингу якості національної системи освіти.

Важливим висновком, що випливає з аналізу зарубіжного досвіду, є необхідність комплексності та системності у використанні результатів ЗНО, врахування національних/регіональних особливостей і позиції суспільства; гнучкість, яка уможливорює удосконалювати тестові процедури «на марші».

В умовах пріоритету учня як ключової фігури у системі використання результатів ЗНО (для отримання сертифіката, визначення подальшого напрямку навчання учня), школи зазвичай отримують агреговані дані щодо результатів тестувань та використовують їх для порівняння між собою (так званий «ефект дзеркала»), а у національні звіти про якість системи освіти часто інкорпорується результати тестувань, що відображають стан освіти у регіонах (зокрема, в Іспанії).

Вимір врахування національних особливостей і позиції суспільства найкраще прослідковується у такому болючому питанні як оприлюднення результатів учнівського тестування по кожній школі – публікація відбувається лише у Данії, Угорщині, Польщі та Ісландії, а у Фінляндії, незважаючи на пресинг з боку мас-медіа щодо необхідності публікації, громадянське суспільство прийняло протилежне рішення.

Прикладом гнучкості є модернізація навчальних програм у Шотландії після занепокоєння шотландського суспільства щодо звуження змісту шкільної освіти у напрямі підготовки учнів до складання тестів з ключових предметів.

Очевидно, що механічне використання успішного досвіду іншої країни є безперспективним. Водночас, в умовах глобалізації та намірів інтеграції України в європейський освітній простір важливим вбачається кореляція розвитку національної системи ЗНО зі спільними для багатьох країн позиціями, зокрема й тими, що відзначено вище.